

Badeværelse - vedligehold / rengøring

Korrekt brug og vedligehold / rengøring af badeværelset reducerer påvirkningen af materialer og konstruktioner, og forlænger badeværelsets levetid.
Manglende vedligehold / rengøring medfører behov for senere anvendelse af skrappere rengøringsmidler, hvilket forkorter badeværelsets levetid.

Indholdsfortegnelse

1. Generelt - vær opmærksom på	s. 2
2. Hold mug og skimmel væk	s. 2
2.1 Gulvvarme	
2.2 Ventilation	
3. Dagligt vedligehold / rengøring	s. 3
3.1 Bruseafdeling	
3.2 Blandingsbatteri (armatur) ved bruser og håndvask	
4. Jævnligt vedligehold / rengøring	s. 3
4.1 Håndvask	
4.2 Fliser og fuger	
4.3 Papirholder og knager	
4.4 Spejl	
4.5 Toiletkumme	
4.6 Toiletsæde og låg	
5. Efter behov - vask og afkalkning	s. 4
5.1 Bruseforhæng - afkalkning og vask	
5.2 Brusehoved - afkalkning	
5.3 Fliser - afkalkning	
5.4 Fliser og fuger, kraftig rengøring før afkalkning	
5.5 Fliser og fuger - jordslåede pletter	
5.6 Håndvaskarmatur - afkalkning	
5.7 Håndvaskarmatur - afkalkning af filtre	
5.8 Håndvask - rensning af pungvandlås / bundventil	
5.9 Rist til afløb i gulvet	
5.10 Toiletkumme	
6. Tørring af tøj	s. 6

7. Lys i loftet .....

s. 6

Badeværelse - vedligehold

01.12.2011

side 1 af 6

1. Generelt - vær opmærksom på

At skimmel / mug / jordslåede pletter er tegn på utilstrækkelig ventilation / udluftning, og kan udgøre en helbredsrisiko. Se endvidere afsnit "Hold mug og skimmel væk".

At gulvvarmen fungerer, så fugt i badeværelset reduceres. I vinterperioden er det nødvendigt at have gulvvarmen tændt.

At løse armaturer og øvrige installationsgenstande kan medføre vandindtrængning. Kontroller løbende for defekt.

At revnede, utætte eller løse fuger kan medføre vandindtrængning. Kontroller løbende.

At intet ekstraudstyr må fastgøres i og omkring brusenichen.

Beboeren må ikke bore i vægge og loft, hverken på den indvendige eller den udvendige side, uden at kontakte ejendomsmesteren for råd og vejledning, da der er ført el- og vandinstallationer her.

2. Hold mug og skimmel væk

Mug og skimmel vokser kun hvor der er fugt, dvs. hvor der er fugt i konstruktionerne eller hvor luftfugtigheden er høj.

Høj luftfugtighed skyldes som regel manglende opvarmning, mangelfuld ventilation og udluftning og at der tørres tøj indendørs - eller en kombination af alle de nævnte faktorer.

Udover at tørre op efter hvert bad, er både gulvvarme og ventilationen i loftet med til at sikre at fugt og mug kan holdes væk.

Det er desuden MEGET vigtigt at alt i badeværelset har mulighed for at tørre hurtigst muligt.

Beholdere med rengøringsmidler, legetøj o.l., der står på gulvet så der altid er vådt, giver anledning til bakterier, snavs og mug, og dermed dårligt indeklima.

2.1 Gulvvarme

Gulvvarmen sørger for at holde badeværelset tørt.

Man indstiller selv termostaten til den ønskede temperatur.

Termostaten er placeret i det lille rum hvor der også er måleraflæsning og afbryderhaner for vand (installationsskakten). Rummet findes enten i entréen, i badeværelset eller i soveværelset - afhængig af lejlighedstype.

2.2 Ventilation

Ventilationen har en meget vigtig funktion - den sikrer en god udluftning af badeværelset.

For at ventilationen kan fungere skal der hele tiden tilføres ny luft - den trækkes ind gennem nederste del af døren til badeværelset. Denne luftgennemstrømning må ikke spærres, ligesom der ikke må sættes noget op i ventilen i loftet for at stoppe luftgennemstrømningen.

Det er vigtigt at der ikke justeres på lufttilførslen. Ventilationen er nøje indstillet i hver lejlighed.

Ved rengøring må ventilationsventilen kun rengøres udvendig. Der kan anvendes en fugtig klud vredet op i vand med alm. rengøringsmiddel. Sidder der klumper af støv ved ventilationsåbningen så brug støvsugeren med et lille mundstykke.

Sørg for tilstrækkelig udluftning hver eneste dag, og brug elvarmen i gulvet!

3. Dagligt vedligehold / rengøring

3.1 Bruseafdeling

Skrub vandet af vægge og gulv med en gummiskrabber efter hvert bad, og tør efter med en blød klud, det holder kalkaflejringer nede. Desuden nedsættes fugtbelastningen af rummet, og der bliver et bedre indeklima i badeværelset, og dermed i hele lejligheden.

Det er specielt svært at holde fugerne mellem fliserne tørre da der altid står lidt vand tilbage hvis man ikke tørrer af med en tør klud efter hvert bad.

Brug bruseforhæng så vandspredningen begrænses.

3.2 Blandingsbatteri (armatur) ved bruser og håndvask

Tør overfladen med en blød klud straks efter brug - det holder kalkaflejringer væk. Almindelig rengøring med vand tilsat rengøringsmiddel. Med lidt autopolish til sidst får man en blank smudsafvisende overflade, som holder længere.

4. Jævnligt vedligehold / rengøring

4.1 Håndvask

Rengøres i vand tilsat almindelig rengøringsmiddel. Brug klud, blød børste eller svamp - INGEN slibemidler eller skuresvampe, der ridser. Afkalkning - se som beskrevet ved fliser pkt. 5.3.

4.2 Fliser og fuger

Almindelig rengøring - sæberester og snavs skal fjernes:

1. Skrub fliser og fuger med en blanding af vand med almindelig rengøringsmiddel. Brug klud, blød børste eller svamp - INGEN slibemidler eller skuresvampe, der ridser. Stålduld eller grydesvamp må aldrig anvendes da de i fugerne kan afsætte små partikler af metal, som senere kan danne rustpletter. Vask altid nedefra og op.
2. Evt. fastsiddende snavs skrubbes af med en nylonbørste eller svamp.
3. Skyl efter med rent vand.

4.3 Papirholder og knager

Rengøres i vand tilsat almindelig rengøringsmiddel med f.eks. fiberklud beregnet til metal. Puds efter med tør blød klud.

4.4 Spejl

Rengøres i vand tilsat almindelig rengøringsmiddel og en lille smule lagereddike, med f. eks. fiberklud beregnet til glas. Puds efter med tør blød klud.

4.5 Toilet-kumme

Gør rent ofte, så opstår rengøringsproblemer aldrig. Selve kummen rengøres jævnligt med vand tilsat almindeligt rengøringsmiddel. Ind imellem kan rengøres med sanitetsrensmiddel, også kaldet wc-rens, og toiletbørste. Brug Änglamark eller Tusindfryd i overensstemmelse med brugsanvisningen. Vær forsigtig, så der ikke spildes eller sprøjtes. Midlerne indeholder syre, som kan angribe fugerne i vægfliser og klinker på gulvet. INGEN brug af rengøringsmidler med slibemiddel, eller svampe der ridser. Afkalkning ved hårdere belægninger, se senere.

4.6 Toiletsæde og låg

Rengør med vand tilsat alm. rengøringsmiddel. Vær opmærksom på, at materialet ikke tåler syreholdige rengøringsmidler samt klorin. Brug heller aldrig sprit på hård plast eller akryl, da sprit kan ødelægge overfladen og få akryl til at krakelere.

5. Efter behov - vask og afkalkning

5.1 Bruseforhæng - afkalkning og vask

Læg bruseforhænget i en eddikeopløsning, ½ l eddikesyre 32 % til 10 liter varmt vand i min. 4 timer, før vask i hånden eller vaskemaskine. Skyl med vand inden du lægger i vaskemaskine, da denne ikke tåler syren.

Brug en balje til formålet. Hæld efterfølgende eddikeopløsningen i toilettet og skyl ud med det samme. Fugerne i fliserne tåler kun eddikesyren, hvis de i forvejen er gennemvædet med rent vand..

Træk forhænget ud efter bad så tørrer det hurtigt og du får et bedre klima i dit badeværelse. Er der kommet sorte pletter af skimmel på forhænget brug Rodalon eller Matas Desinfektionsmiddel i overensstemmelse med brugsanvisning på beholderen.

5.2 Brusehoved - afkalkning

Gnid forsigtigt med en finger henover gummiknopperne på brusehovedet når vandet løber. Luk op for vandet og gnid fortsat, så skulle kalken være væk.

Hvis nødvendigt kan brusehovedet lægges i en blanding af 5 dele vand tilsat 1 del 32 % eddikesyre i en ½ time. Skyl efter med rigeligt rent vand, også udvendigt.

5.3 Fliser - afkalkning

For at fjerne de kalkaflejringer på fliser og i fuger, der hovedsageligt opstår i bruseområdet:

1. Almindelig rengøring
2. Fugerne bruses godt af med vand så de er våde - det forhindrer at de beskadiges af syren i eddiken som anvendes efterfølgende.
3. Skrub fliser og fuger med en opløsning af 5 dele vand og 1 del 32 % eddikesyre. (Der findes også tykflydende afkalkningsmiddel, men det er en meget dyr løsning). Brug en god fiberklud eller en blød nylonsvamp - INGEN slibemidler eller skuresvampe, der ridser eller afsætter små metaltråde. Vask altid nedefra og op. Skyl efter med rigeligt rent vand.
4. Skal muligvis gentages flere gange ved omfattende kalkaflejringer.

5.4 Fliser og fuger, kraftig rengøring før afkalkning

1. Smør brun sæbe på fliser og fuger - lad det virke i 20 minutter (eller mere, hvis MEGET snavs og kalk).
2. Skrub med en blød børste.
3. Skyl med rigeligt rent vand.

5.5 Fliser og fuger - jordslåede pletter

Belægninger som skimmel o.l. kan opstå ved manglende udluftning af badeværelset. Angreb af skimmelsvampe ses som grønne, mørke eller hvide pletter eller plamager, som ofte har en lodden overflade. Indendørs kan det ofte lugtes, hvis der er skimmelsvampevækst, fordi nogle af svampene lugter muggent, jordslået og "sommerhusagtigt". Disse belægninger fjernes med f.eks. Matas desinfektionsmiddel eller Rodalon*:

1. Gør omhyggeligt rent med almindelig rengøringsmiddel før desinfektionen for at denne kan blive effektiv
2. Skyl efter med rigeligt rent vand
3. Lav en opløsning af Rodalon Indendørs eller Matas desinfektion med 1 del desinfektionsvæske til 10 dele vand. Følg brugsanvisningen på beholderen. Tilsæt evt. 2 g soda pr. liter vand - dette forstærker rens- og desinfektionsevnen, samtidig modvirkes at aluminium og jern tager skade af opløsningen
4. Påfør opløsningen det angrebne område med en børste eller en svamp - lad virke i min. 30 min. (effekten bliver større jo længere opløsningen sidder). Ved særligt hårde tilfælde skal midlet sidde i op til et døgn.
5. Vask af med rent vand
6. Vær omhyggelig med, at området tørrer helt
7. Gentag om nødvendigt behandlingen
8. De sorte pletter kan efterfølgende skrubbes med et klor-holdigt produkt, som virker afblegende, hvis ikke pletterne forsvinder efter gentagen desinfektion. Brug blød svamp eller blød børste. **Klorholdige midler må ikke blandes med nogen former for andre midler, da der kan opstå giftige dampe. Gør alt hvad der kan gøres for at undgå brugen af klor.**

*Rodalon Indendørs og Matas Desinfektion er midler til desinfektion, dvs. de fjerner bakterier, skimmelvækst, og dermed dårlig lugt. De indeholder ikke klor, er lugtfri / med svag lugt og bleger ikke. Aktivstofferne er saltforbindelser på samme måde som køkkensalt. Bland **IKKE** midlerne med almindelig sæbe og rengøringsmidler, for så ophæves virkningen. Desinfektionsmidler bør ikke bruges i daglig rengøring.

5.6 Håndvaskarmatur - afkalkning

Rengøres først i vand tilsat almindelig rengøringsmiddel
Heller ikke her må der anvendes ætsende eller slibende rengøringsmidler. Overfladen beskadiges af stærk syre eller midler der indeholder syre.
Særlig tilsmudsning eller kalkaflejringer fjernes med almindelig husholdningseddike. Lad det virke i kort tid og skyl efter med rigeligt rent vand.

5.7 Håndvaskarmatur - afkalkning af filtre

Armaturets filtre skal afkalkes jævnlige. Hvis armaturet begynder at lave uregelmæssige vandstråler, skyldes det kalkaflejringer i armaturets filtre. Brug en våd klud eller til nød en svensknøgle uden på kluden, til at afmontere filteret.
Filteret består af tre dele, der lægges i en lille skål med husholdningseddike i op til 4 timer. Anvend ikke eddikesyre - det kan angribe belægningen. Er der stadig kalkrester kan de nemt fjernes med blød klud eller en træpind (brug ikke metalgenstande eller skuresvamp, der kan ridse). Skyl grundigt med rent vand.

Hvis vandhanestudsene ikke kan skrues af, bindes en plastikpose med husholdningseddike om hanen, indtil kalkbelægningen er løst. Herefter skulle det være muligt at fjerne filterene og foretage afkalkningen som beskrevet.

Ved montering af håndvaskfilteret efter rengøring er det meget vigtigt, at filteret ikke strammes for hårdt, da pakningen kan blive ødelagt og armaturet ikke længere holder tæt.

Hvis armaturet efter afkalkning af filterene stadig laver uregelmæssige stråler, kan det skyldes at filteret er skruet forkert på, eller at pakningen (gummiringen) er slidt og skal udskiftes (købes hos isenkræmmer).

5.8 Håndvask - rensning af pungvandlås / bundventil

Vandlåsen er placeret under håndvasken. Vandlåsen har en vigtig funktion - den sikrer at der ikke forekommer lugte fra afløbssystemet. Ved almindeligt brug aflejres sæbefedt, håraffald o.l. som med tiden kan tilstoppe afløbet. Derfor er det vigtigt at vandlåsen rengøres regelmæssigt.

Ved afmontering: Drej pungvandlåsen mod uret. Vær opmærksom på, at der står vand i låsen. Skyl grundigt under rindende vand - vask om nødvendigt med en opløsning af vand og salmiakspiritus. Synes at salmiakspiritus er voldsomt, det går lige så godt med rengøringsmiddel. Brug ikke såkaldt "afløbsrens", kaustisk soda eller lignende.

HUSK! Når du har skruet vandlåsen fra, skal der bruges vand fra en anden hane, ellers havner det hele på gulvet.

5.9 Rist til afløb i gulvet

Rengøres i vand tilsat almindelig rengøringsmiddel.

Fjern risten med en spids genstand. Selve risten og øverste del af afløbet skrubbes grundigt med en stiv nylonbørste.

Ved lugtgener skrub efterfølgende med Rodalon eller Matas Desinfektionsmiddel.

Ved kalkaflejringer: Læg risten i en opløsning af 5 dele vand til 1 del eddikesyre 32 %, i 20 min. Skrub med nylonbørste - INGEN slibemidler eller skuresvampe, der ridser. Skyl efter med rigeligt rent vand.

5.10 Toilet-kumme - afkalkning

Hvis IKKE kummen rengøres 1-2 gange om ugen kan der dannes kalksten - et meget mørkt og stenhårdt lag. Der skal slides i det for at fjerne dette lag, så gør ALT for at undgå det. Er skaden alligevel sket, fjernes kalksten med eddikesyre 32 % i blandingsforholdet 1:5, eller citronsyre (læs brugsanvisning på beholderen).

Misfarvning i toilet-kummen kan fjernes med en opvasketablet (til maskinopvask) eller en blanding af 2 spiseskeer sæbepulver til opvaskemaskine blandet i 5 liter vand der er 50 grader varmt. Lad blandingen virke i 15 minutter.

6. Tørring af tøj

Ophænget til bruseforhænget er ikke stabilt nok til at bære andet end et bruseforhæng.

Hvis der er behov for at tørre håndklæder o.l., kan en teleskopstang sættes op ved den lange væg fra døren og ind i nichen til vaskemaskinen.

En mindre teleskopstang kan opsættes i brusenichen, hvis tøj skal dryptørres.

Tørring af tøj i badeværelset kræver at el-varmen i gulvet er tændt, og at der er GOD udluftning, men det er grundlæggende dårligt for indeklimaet at tørre tøj indendørs.

7. Lys i loftet

Hvis lamperne lyser for kraftigt efter din smag, skal der skiftes til svagere pærer. Der må ikke limes papir op for at dæmpe lyset. Loftet bliver ødelagt og i værste fald opstår der brand.